

bageholdelse skal her forstås på den måde, som fremgår af børnebortførelseslovens § 10, stk. 2. Efter denne bestemmelse er en bortførelse eller tilbageholdelse ulovlig, hvis:

- 1) handlingen strider mod forældremyndighedsindehaverens rettigheder, uanset om de tilkommer personer, en institution eller en anden myndighed i fællesskab eller alene ifølge loven i den stat, hvor barnet havde bopæl umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen, og
- 2) rettighederne udøvedes på det tidspunkt, hvor barnet blev bortført eller blev tilbageholdt, eller de fortsat ville være udøvet, hvis den ulovlige handling ikke var foretaget.

Hvis et barn ulovligt er ført til Danmark eller ulovligt tilbageholdes i Danmark, er udgangspunktet efter det foreslåede stk. 3, at danske myndigheder ikke har kompetence til at behandle en sag om forældremyndighed. Har barnet imidlertid haft bopæl i Danmark i mere end et år efter, at indehaveren af forældremyndigheden har fået eller burde have fået kendskab til barnets bopæl, og der ikke inden for dette tidsrum er indgivet anmodning om tilbagegivelse af barnet, får danske myndigheder imidlertid – trods den ulovlige bortførelse eller tilbageholdelse – kompetence til at behandle en sag om forældremyndighed, jf. *stk. 3, nr. 1*. Det samme gælder, hvis en anmodning om tilbagegivelse af barnet er blevet afslået, jf. *stk. 3, nr. 2*.

For den omvendte situation – dvs. hvor et barn bosat i Danmark ulovligt føres til udlandet eller ulovligt tilbageholdes i udlandet – foreslås det tilsvarende, at danske myndigheder som udgangspunkt bevarer deres kompetence til at behandle en sag om forældremyndighed, hvis barnet umiddelbart før bortførelsen eller tilbageholdelsen havde bopæl i Danmark, jf. *stk. 1, nr. 2*. Det foreslås samtidig i *stk. 2*, at danske myndigheder dog mister kompetencen til at behandle en sag om forældremyndighed, hvis følgende betingelser er opfyldt:

Den første betingelse er, at barnet har haft bopæl i udlandet i mere end et år efter, at indehaveren af forældremyndigheden har fået eller burde have fået kendskab til barnets bopæl, jf. *stk. 2, nr. 1*.

Den anden betingelse er, at der inden for dette tidsrum ikke er indgivet en anmodning om tilbagegivelse af barnet, som stadig er under behandling, jf. *stk. 2, nr. 2*.

Den tredje betingelse er, at barnet er faldet til i sine nye omgivelser, jf. *stk. 2, nr. 3*. Denne betingelse får navnlig selvstændig betydning i de tilfælde, hvor indehaveren af forældremyndigheden har indgivet en

anmodning om tilbagegivelse af barnet inden for et årsfristen, men hvor anmodningen er blevet afslået. Betingelsen om, at barnet skal være faldet til i sine nye omgivelser, for at danske myndigheder ikke længere har kompetence til at behandle en sag om forældremyndighed, giver mulighed for, at den pågældende myndighed – ud fra et skøn over, om barnet kan anses for at være faldet til i sine nye omgivelser – beslutter at udøve kompetence, selv om barnet har haft bopæl i udlandet i mere end et år efter, at indehaveren af forældremyndigheden fik eller burde have fået kendskab til barnets bopæl, og selv om myndighederne i bopælslandet har afslået at tilbagegive barnet.

Med hensyn til, hvad der forstås ved ulovlig bortførelse eller tilbageholdelse, henvises til beskrivelsen ovenfor og henvisningen dér til børnebortførelsesloven.

Det bemærkes, at der ikke er fuldstændig symmetri mellem kompetencerreglerne i tilfælde af ulovlig bortførelse m.v. til Danmark og ulovlig bortførelse m.v. fra Danmark til udlandet. Ved bortførelse *til* Danmark opnår danske myndigheder automatisk kompetence til at behandle en sag om forældremyndighed, hvis en anmodning om tilbagegivelse af barnet afslås ved en endelig dansk afgørelse. Ved bortførelse *fra* Danmark til udlandet mister danske myndigheder derimod ikke uden videre deres kompetence til at behandle en sag om forældremyndighed, hvis en anmodning om tilbagegivelse af barnet afslås ved en udenlandsk afgørelse. Det er som nævnt yderligere en betingelse, at barnet er faldet til i sine nye omgivelser.

Ud over de beskrevne hovedregler om kompetence på grundlag af barnets bopæl eller – hvis barnets bopæl ikke kendes – barnets ophold i Danmark samt de beskrevne særlige regler for situationer, hvor et barn ulovligt bortføres eller tilbageholdes, foreslås der to yderligere kompetencerregler: En sag om forældremyndighed skal kunne behandles i Danmark, hvis barnet opholder sig her i landet og som følge af uroligheder e.lign. er fordrevet fra sit hjemland, jf. *stk. 1, nr. 3*, eller hvis barnet opholder sig her i landet, og sagen er så hastende, at en afgørelse fra myndighederne i det land, hvor barnet har bopæl, ikke kan afventes, jf. *stk. 1, nr. 5*. Sidstnævnte bestemmelse medfører bl.a., at det præciseres, at Familiestyrelsen har kompetence til at træffe midlertidige afgørelser om forældremyndighed i bortførelsessager efter § 23 i lov om forældremyndighed og samvær, når blot barnet opholder sig i Danmark. Der henvises til udvalgets betænkning, afsnit 3.3.2.6.

De foreslåede bestemmelser er som nævnt i vidt omfang afstemt med kompetencerreglerne i konventi-